

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-843

10.11.2017

Директору Національного
антикорупційного бюро України

СИТНИКУ А.С.

Шановний Артеме Сергійовичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Скорика М. Л., оголошений на засіданні Верховної Ради України 10 листопада 2017 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Верховній Раді України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додаток: депутатський запит на 4 арк. у 1 прим.

З повагою

А. ПАРУБІЙ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

07.11.2017р
N 169/364

Директору національного
антикорупційного бюро України
Ситнику А.С.

Депутатський запит

*щодо фактів зловживання службовим становищем,
що мають ознаки корупційних дій, посадовими особами
Міністерства аграрної політики та продовольства України,
Держгеокадастру, управління Держгеокадастру в Одеській
області та Балтської міської ради, що призвело до шкоди державі
в особливо великих розмірах*

Шановний Артеме Сергійовичу!

Мені стало відомо, що посадовими особами Міністерства аграрної політики та продовольства України, Держгеокадастру, управління Держгеокадастру в Одеській області та Балтської міської ради скоєні злочинні дії, які можуть бути направлені на розкрадання державного майна в особливо великих розмірах.

На офіційному сайті Балтської міської ради був оприлюднений Проект рішення Балтської міської ради Одеської області «Про затвердження положення про надання в оренду нерозподілених (невитребуваних) земельних часток (паїв) для ведення товарного сільськогосподарського виробництва». Зазначений проект ухвалений на сесії Балтської районної ради від 01.02.2017 року.

(http://balta-rada.gov.ua/economy/regulatory/index.php?ELEMENT_ID=1385)

30 березня 2017 р. на офіційному сайті Балтської міської ради був оприлюднений Проект рішення Балтської міської ради Одеської області «Про затвердження положення про надання в оренду нерозподілених (невитребуваних) земельних часток (паїв) в новій редакції».

На мою думку, зазначені документи містять ряд суттєвих недоліків, запропонований механізм їх впровадження є незаконними, мають ознаки конфлікту інтересів, містять елементи перевищення службових повноважень. А саме існує реальна можливість розпорядження землею державної власності неналежним органом, порушення прав фізичних осіб та ін.

1. По-перше, щодо суб'єкту видання Положення від 1.02.2017, стаття 124 Земельного кодексу України закріплює, що передача в оренду земельних ділянок, що перебувають у державній або комунальній власності, здійснюється на підставі рішення відповідного органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування згідно з їх повноваженнями, визначеними статтею 122 ЗКУ. У цей же час стаття 122 ЗКУ передбачає, що уповноважені розпоряджатися земельними ділянками державної власності за межами

населених пунктів районні державні адміністрації, а не місцеві ради. У той же час відсилаючи до вже згаданої правової норми.

Аналогічне трактування повноважень РДА міститься у ст. 5 Закону України «Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)» від 05.06.2003 № 899-IV, відповідно до якої сільські, селищні, міські ради приймають рішення щодо виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв) у межах населених пунктів, а районні державні адміністрації - за межами населених пунктів.

Таким чином, будь-які дії, пов'язані зі зміною юридичної долі земель, зокрема, надання у власність або у користування у межах сіл, селищ, міст районного значення для всіх потреб та за межами населених пунктів, знаходиться у компетенції місцевих органів виконавчої влади, а не органів місцевого самоврядування. Тому, Балтська міська рада Одеської області елементарно не уповноважена, видавати, зокрема, Положення від 30.03.2017 відповідно до чинного законодавства.

При цьому, враховуючи те, що земельні ділянки, які є предметом уваги у Положенні від 30.03.2017, знаходяться поза межами населених пунктів, то Закон України «Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)» від 05.06.2003 № 899-IV не поширюється на дані правовідносини та не підлягає застосуванню Балтською міською радою Одеської області.

2. По-друге, відповідно до положень Регламенту Балтської міської ради Одеської області VII скликання, затвердженого рішенням від 30.03.2015 за № 14-VII у складі ради можуть діяти два види комісій: постійні комісії міської ради (п. 2.8.) та тимчасові контрольні комісії міської ради (п. 2.9.). Щодо постійних комісій, міська рада обирає їх у складі голови та членів постійної комісії (п. 2.8.3.). Постійна комісія, до компетенції якої належить розгляд відповідного питання, називається профільною (п. 2.8.2.). Щодо тимчасових комісій, міська рада має право утворювати їх з числа депутатів для здійснення контролю з конкретно визначених міською радою питань. Вони подають на розгляд міської ради звіти та пропозиції з цих питань (п. 2.9.1.). Склад постійних комісій складають депутати відповідної ради.

Згідно контексту Положення від 30.03.2017, «комісія з надання в оренду нерозподілених (невитребуваних) земельних часток (паїв) для ведення товарного сільськогосподарського виробництва» має бути створена як постійна і на термін повноважень ради. Проте, дана комісія утворюється в кількості 11 постійних членів, а саме: 3 посадових осіб Балтської міської ради Одеської області; 2 представників від місцевої державної адміністрації; 1 представника від громадських організацій сільгоспвиробників; 1 представника від відповідного територіального відділу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин; 1 представника від відповідного територіального відділу центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику. Непостійні члени: староста відповідного населеного пункту на території якого знаходиться земельна частка (пай) про надання в оренду якої розглядається питання; 2 представники від органів самоорганізації населення населеного пункту на території якого знаходиться земельна частка (пай) про надання в оренду якої розглядається питання. Як бачимо, суб'єктний склад зовсім не відповідає передбаченому законом і обов'язкова кількість депутатів обмежується трьома.

Таким чином, створення та функціонування «комісії з надання в оренду нерозподілених (невитребуваних) земельних часток (паїв) для ведення товарного сільськогосподарського виробництва» чинним законодавством не передбачена. Крім того, як наслідок, дана комісія за регламентом не має права рекомендувати та виносити рішення на сесію. Виходячи з контексту Положення від 30.03.2017, дана Комісія уповноважена висновок про достатність документів, поданих особою на підтвердження першочергового права оренди або добросовісності володіння земельними частками (паями). Також комісія

уповноважена допускати до участі в конкурсі осіб, що відповідають вимогам даного Положення. Такі широкі повноваження навіть постійним комісіям місцевих рад законодавством не надані, а тим паче видання певних рекомендацій та ініціювання питань на сесії ради.

3. По-третє, для отримання в оренду земельних часток (паїв) особи, що мають намір взяти земельні (частки) паї в оренду та брати участь у конкурсі, згідно контексту Положення від 30.03.2017, подають до Балтської міської ради Одеської області певні матеріали, до яких, зокрема, входять фінансова звітність, кадастрова зйомка відповідних земельних часток (паїв), уставні документи, акти, що посвідчують право власності тощо. Проте, жодним чином не передбачено подання особою заяви про обробку своїх персональних даних, що убезпечує заявника від поширення його особистої та ділової інформації.

Відповідно до Закону України «Про захист персональних даних» від 01.06.2010 № 2297-VI та Роз'яснення Уповноваженого Верховної Ради з прав людини від 08.01.2014, згода суб'єкта персональних даних - це добровільне волевиявлення фізичної особи (за умови її поінформованості) щодо надання дозволу на обробку її персональних даних відповідно до сформульованої мети їх обробки, висловлене у письмовій чи електронній формі. Під інформованою згодою на обробку персональних даних варто розуміти добровільне, компетентне прийняття особою рішення про обробку її персональних даних, яке ґрунтується на одержанні нею повної, об'єктивної і всебічної інформації стосовно майбутньої обробки персональних даних. Особа, яка надала згоду на обробку своїх персональних даних, може здійснювати контроль за процесом їх обробки.

Законом не визначено форму надання згоди на обробку персональних даних. Це може бути окремий документ, який підписує суб'єкт персональних даних, чи відповідне позначення в електронному вигляді, одна з умов договору, або це може бути будь-яка інша форма, яка дасть змогу зробити висновок про її надання (написання заяви, заповнення анкети тощо). Таким чином, необхідним є передбачити серед переліку обов'язкових документів або заяву про згоду на обробку персональних даних, або окремий документ, або ж передбачити це у вигляді додаткової заповненої анкети, а не ігнорувати даний припис законодавця та ставити під загрозу цілий масив досить важливих персональних даних заявника.

4. По-четверте, у Положенні від 30.03.2017 йдеться про обов'язок орендарів забезпечити наявність мінімальної кількості найманих працівників з постійним працевлаштуванням з моменту укладення та реєстрації договору оренди земельної частки (паю) (не сезонним), а також виплачувати заробітну плату найманим працівникам у розмірі не менше 1,5 мінімальної заробітної плати (протягом першого року оренди не менше 1 мінімальної заробітної плати), визначеної законодавством на 01 січня відповідного року. Крім цього, у Додатку 4 Положення містяться вказівки щодо оцінки вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування. Такий підхід суперечить одному із загальних принципів господарювання в Україні, яким відповідно до ст. 6 Господарського кодексу України, є свобода підприємницької діяльності.

Згідно з ч. 1 ст. 43 Господарського кодексу України, підприємці мають право без обмежень самостійно здійснювати будь-яку підприємницьку діяльність, яку не заборонено законом. Відповідно до ч. 1 ст. 46 Господарського кодексу України, підприємці мають право укладати з громадянами договори щодо використання їхньої праці. Крім того, свій розвиток за змістом свобода підприємництва отримала в інших принципах підприємницької діяльності, закріплених у ст. 44 Господарського кодексу України. Відповідно до цієї статті, підприємництво здійснюється на основі, у тому числі, вільного вибору підприємцем видів підприємницької діяльності, самостійного формування

підприємцем програми діяльності, залучення матеріально-технічних, фінансових та інших видів ресурсів, використання яких не обмежено законом, встановлення цін на продукцію та послуги відповідно до закону, вільного найму підприємцем працівників та вільного розпорядження прибутком, що залишається у підприємця після сплати податків, зборів та інших платежів, передбачених законом.

Таким чином, визначення власної програми підприємництва, визначення кількості найманих працівників та розміру заробітної плати (не нижче мінімальної, встановленої законодавством) лежить у полі діяльності лише самого орендаря і не може залежати від «вказівок» або «рекомендацій» інших суб'єктів.

Враховуючи викладене, існує реальна можливість зловживання з боку Балтської міської ради, які своїми активними діями можуть перевищувати повноваження та розпоряджатися землями запасу за межами населеного пункту. Також, звертаю вашу увагу на бездіяльність посадових осіб Головного управління Держгеокадастру Одеської області з приводу зазначеної ситуації.

Зазначений документ надав можливість Балтській міській ради надати в оренду великі земельні масиви, хоча відповідно до вимог чинного законодавства, передана в оренду земля відноситься до сфери управління Управління Держгеокадастру в Одеській області та Балтської районної державної адміністрації. Вказані органи нехтуючи своїми повноваженнями створили можливість до цього.

Відповідно до відповіді Державної служби України з питань геодезії, картографії та кадастру від 23.08.2017 року №4-28-0.19-13599/2-17 на моє депутатське звернення Головним управлінням Держгеокадастру в Одеській області видано наказ від 18.08.2017 року №562-ДК «Про здійснення державного контролю за дотриманням земельного законодавства, використанням та охороною земель усіх категорій і форм власності». Проте фактично зазначена перевірка не проводилась.

Також, звертаю вашу увагу, що великі масиви землі були передані в оренду особам, які мають родинні стосунки з посадовими особами Балтської міської ради, які мали змогу впливати на рішення щодо надання цих земельних ділянок в оренду.

Враховуючи викладене, прошу Вас, шановний Артеме Сергійовичу, перевірити вказані факти, та вжити невідкладних заходів, спрямованих на припинення злочинних схем розкрадання земель державної власності у Балтському районі Одеської області.

З повагою

Народний депутат України

М.Л. Скорик

№ 169